

Oponentský posudek na druhou verzi bakalářské práce **Lucie Pospíchalová: *Vztah žáků k poznání a učení se zaměřením na sociálně vztahové a osobnostně rozvojové poznatky a dovednosti***

Jako oponent dnes hodnotím změněnou verzi bakalářské práce, jejímž tématem je vztah žáků k poznání s důrazem na oblast sociálně-vztahových a osobnostně-rozvojových poznatků a dovedností.

Lucie Pospíchalová přepracovala celý text a zohlednila některé výtky předcházejícího oponentního posudku.

Pokud jde o změny v teoretické části, kapitola věnovaná vývojovému období respondentů byla příhodně rozšířena o téma pubescentního negativismu a otázku identity; jsou to témata, která mají v daném vývojovém období své místo, vytvářejí pojítka s bezprostředně následující výzkumnou částí a je škoda, že se na ně autorka později neodvolává jako k vodítkům případné interpretace.

Pokud jde o teoretickou část jako celek, stále platí, že na mnoha místech nacházíme pasáže, v nichž nelze rozeznat všeobecně přijímané vědecké poznání od dojmů autorky; stejně jako v případě první verze práce postrádám zde také dnes odkazy na literaturu, z níž autorka vychází ve svých (?) úvahách (příklon k autoritě vrstevníků jako riziko, udržování dítěte v nezralosti ze strany rodičů atd.).

(S přibývajícím textem se bohužel množí stylistické neobratnosti a gramatické chyby ve skloňování podstatných jmen a přídavných jmen. Jde pravděpodobně o chyby z nepozornosti, které zbytečně narušují plynulé sledování textu.)

V úvodu výzkumné části přibylo představení jednotlivých kategorií zanesených do oblastí témat, k nimž dospěla analýza dat již v předcházejících výzkumech (1992, 2002) a na nichž je také postavena prezentace dat z roku 2011. Velmi to pomohlo přehlednosti výzkumné části.

Jednou z podstatných výtek k první verzi práce bylo pokušení přepsat do textu maximum získaných dat a obtížné hledání odstupů od rozsáhlého materiálu, které bylo z textu zřejmé. Odráželo se to nejen v zahlcení textu číselnými údaji, z nichž většina spíše komplikovala porozumění problému, ale také v nejasné struktuře textu a chybějících interpretacích výsledků. Ve všech třech oblastech došlo k znatelnému posunu.

Byly vypuštěny nadbytečné pasáže a text dostal logickou strukturu. Drobnou stinnou stránkou jsou chyby způsobené pravděpodobně nepozorností při provádění změn v rozsáhlém textu: na straně 29 se autorka například odvolává na kapitulu „Analýza poznatkových bilancí z roku 2011“, která však v nové verzi práce není; oddíl „Vztah k poznání u dívek a chlapců v oblasti SVOR“ je poněkud nepochopitelně zařazen jako podkapitola Obživy, práce a profese. Celková struktura textu je však o mnoho zřetelnější než v předchozí verzi, jednotlivé oddíly na sebe povětšinou logicky navazují, a to velmi napomáhá orientaci v tématu.

Prezentaci oblasti SVOR předcházejí jasně strukturované kapitoly věnované jednotlivým oblastem. Zde přináší autorka některé dílčí závěry. V případě rostoucího zastoupení „Základních poznatků a dovedností“ přidává interpretaci převzatou z textu S. Štecha (není bohužel zřejmé z kterého); stále však platí, že na mnoha dalších místech, a především v samotné oblasti SVOR, jsou závěry pouze naznačeny a schází hlubší interpretace.

Chybějící interpretace úzce souvisí s výhradou, která zazněla také v předcházejícím posudku, a sice s absencí diskuse výsledků s literárními výstupy výzkumů z let 1992 a 2002.

Takové srovnání je potřebné nejen ze samé podstaty replikovaného výzkumu, ale velmi by pomohlo právě jako vodítko k možným interpretacím. Stále tak platí, že text je zcela zbytečně ochuzen o snadno dostupné srovnání.

Na straně 45 například autorka konstatuje, že došlo k výraznému poklesu zastoupení sociálně vztahových poznatků a dovedností uvnitř oblasti SVOR. Jak tomuto jevu můžeme rozumět? Vzhledem k tomu, že pokles nastal už mezi lety 1992 a 2002, jak ho vysvětlovali autoři tehdejších výzkumů a se kterými z jejich závěrů se autorka případně ztotožňuje?

Za důležité téma označuje autorka subkategorii „Jaký chci být?“. Co se v této oblasti odehrálo a jak tomu můžeme rozumět?

Změny, které autorka v nové verzi textu učinila, jsou změnami k lepšímu. Jako oponent doporučuji práci k obhajobě, při níž předpokládám prokázání autorčina přehledu o výsledcích výzkumu a těším se na zodpovězení výše zmíněných otázek.

V Praze dne 29. 8. 2012

PhDr. Veronika Francová